

Bruxelles, 6. prosinca 2016.
(OR. en)

15314/16

ECOFIN 1169	EDUC 420
CODEC 1837	SOC 781
POLGEN 162	EMPL 527
COMPET 650	EF 381
RECH 346	AGRI 660
ENER 433	TELECOM 274
TRANS 488	UEM 403
ENV 778	JAI 1063

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Zaključci Vijeća o uklanjanju uskih grla kojima se priječe ulaganja utvrđenih u okviru trećeg stupa Plana ulaganja

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća koje je Vijeće usvojilo na 3506. sastanku održanom 6. prosinca 2016. u Bruxellesu.

Zaključci Vijeća

o uklanjanju uskih grla kojima se priječe ulaganja utvrđenih u okviru trećeg stupa Plana ulaganja

Vijeće (ECOFIN) usvojilo je sljedeće zaključke:

Pojavom niza pozitivnih događaja u EU-u signalizira se otpornost i oporavak europskog gospodarstva nakon izbijanja globalne ekonomske i financijske krize. Gospodarstva svih država članica u ponovnom su rastu, ulaganja se oporavljaju te je od 2013. otvoreno 8 milijuna novih radnih mjesta. No razina ulaganja u EU-u znatno je pala nakon izbijanja globalne ekonomske i financijske krize. Time su otežani gospodarski oporavak, stvaranje novih radnih mjesta, dugoročni rast i konkurentnost. U tim okolnostima Planom ulaganja za Europu predstavljanim u studenome 2014. nastoji se pronaći rješenje za nisku razinu ulaganja, i to u okviru triju stupova koji se međusobno podupiru: mobilizacije privatnih financijskih sredstava za ulaganja, ciljanih inicijativa kako bi se ulaganjima ostvario učinak na realno gospodarstvo te poboljšanje ulagačkog okružja uklanjanjem sektorskih i drugih prepreka ulaganjima.

Očekuje se da je u okviru prvog stupa Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) već mobilizirao ukupna sredstva za ulaganja u visini od 154 milijarde EUR. Europski savjetodavni centar za ulaganja, koji čini drugi stup, zajedno s Europskim portalom projekata ulaganja, djeluje od rujna 2015. te osigurava usluge savjetovanja u vezi s projektima u većini država članica. Nadalje, Vijeće UVAŽAVA agregatnu potražnju kao pokretač ulaganja te SMATRA da su relevantne i odgovarajuće mjere, uključujući strukturne reforme za uklanjanje prepreka ulaganjima u okviru tzv. „trećeg stupa” Plana ulaganja, ključne za iskorištavanje punog potencijala mogućnosti koje se otvaraju tim planom, kao i za mobiliziranje njegova punog multiplikacijskog učinka. To iziskuje provedbu ambicioznog plana za dodatno jačanje jedinstvenog tržišta kojim se kombiniranim mjerama na razini EU-a i država članica osigurava bolja regulatorna predvidljivost i uklanjaju preostala uska grla kojima se priječe ulaganja. U tom kontekstu Vijeće POZDRAVLJA rad Odbora za ekonomsku politiku kojim se u suradnji sa službama Komisije i Europskom investicijskom bankom utvrđuju uska grla kojima se priječe ulaganja.

Vijeće NAGLAŠAVA da je završetak uspostave jedinstvenog tržišta izuzetno važno za uspješno ostvarivanje ciljeva Plana ulaganja za Europu. Europi treba predvidljivo regulatorno okruženje kojim se smanjuje administrativno opterećenje i potiču ulaganja te je potrebno njezino aktivno djelovanje u svrhu ostvarivanja tih uvjeta. Povoljni okvirni uvjeti za poduzeća na jedinstvenom tržištu ključni su za potpuno iskorištavanje potencijala ulaganja. U tu svrhu Vijeće POZDRAVLJA napore Komisije da se poboljša ulagačko okruženja u Europi i olakša financiranje realnog gospodarstva te POZIVA Komisiju da nastavi s tim naporima u kontekstu energetske unije, unije tržišta kapitala, strategije unutarnjeg tržišta za robu i usluge, strategije jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu, agende za bolju regulativu te paketa za kružno gospodarstvo. Vijeće NAPOMINJE da će se prioritetno ispitati zakonodavni prijedlog Komisije o izmjeni Direktive 2012/30/EU o postupcima u slučaju nesolventnosti.

Vijeće NAGLAŠAVA da daljnji napredak u smislu povećanja razine ulaganja u Europi i uspješnosti Plana ulaganja snažno ovisi o provedbi strukturnih reformi kojima se rješavaju uska grla kojima se priječe ulaganja, a koja su utvrđena u okviru trećeg stupa; međutim, kao što je Vijeće istaklo u srpnju 2016., do sad je ostvaren nedostatan napredak u pogledu poboljšanja ulagačkog okruženja.

Uzimajući u obzir obavljeni rad Vijeće ISTIČE sljedeća posebna uska grla kojima se priječe ulaganja:

- Najčešće prepreke ulaganjima odnose se, primjerice, na nepovoljno poslovno okruženje, neučinkovitost javne uprave, česte promjene propisa, veličinu i strukturu tržišta te visoka sektorska administrativna i regulatorna opterećenja. Pristup financijskim sredstvima, posebice za mala i srednja poduzeća, kompleksni sustavi oporezivanja i/ili visoka razina oporezivanja kapitala, narušavanja tržišta proizvoda i rada te nedostaci u okviru za istraživanja i inovacije mogu isto tako spriječiti ulaganja u nekim zemljama.

- **Ulaganja u mrežne industrije:** Ukupna ulaganja u sektore prometa, energetike i telekomunikacija čine prosječno 3 % BDP-a 28 država članica EU-a. Iako su često obilježene sektorskim posebnostima, među mrežama u različitim sektorima postoje znatne i rastuće sinergije kojima se okviru novih namjena infrastrukture oblikuje tržišna dinamika koja iziskuje promjenu poslovnih modela. Nove usluge u energetsom sektoru oslanjaju se na brze i precizne telekomunikacije zbog čega operatori ulažu u širokopojasnu infrastrukturu. U prometnom sektoru razvoj novih usluga oslanja se na kvalitetnu infrastrukturu za opskrbu električnom energijom i napredne telekomunikacije.
- Iako se okolnosti razlikuju diljem EU-a, važna uska grla kojima se priječe ulaganja uključuju nedostatak povezanosti među mrežama diljem EU-a, kompleksnost regulatornog okvira koja dovodi do jakih opterećenja, dugotrajni postupci za izdavanje dozvola, nedostatak konkurentnog nadmetanja čime se često ograničavaju pune koristi od javne nabave te kašnjenja zbog nepotrebno dugotrajnih pravnih i administrativnih postupaka.
- **Na energetskim tržištima** dosljedni cjenovni signali važni su za tržišnu i učinkovitu raspodjelu ulaganja. Svakom javnom intervencijom trebalo bi se nastojati smanjiti regulatorna narušavanja i otkloniti neusklađenost poticaja. Potrebno je osmisliti instrumente za potporu prijelazu na niskougledno gospodarstvo kojima se trajno osigurava okolišna, socijalna i fiskalna održivost.
- **Ulaganja u energetska učinkovitost te ulaganja u okviru stambene izgradnje u obnovljivu energiju:** kućanstva se mogu suočiti s posebnim ograničenjima koja dovode do dugoročno neoptimalnih ulagačkih odluka. Pritom se može raditi o nedostatnom poznavanju stvarnih troškova i povrata na uložena sredstva zbog njihove međusobne vremenske neusklađenosti. Kućanstva se ujedno mogu suočiti s ograničenim pristupom financijskim sredstvima te bi stoga bili potrebni cjenovno pristupačni proizvodi financiranja kojima se osiguravaju poticaji za potrošače, posebice za kućanstva s niskim prihodima, primjerice, u okviru rješenja velikih razmjera ili udruživanjem sredstava, a kojima se istodobno uzima u obzir njihov profil rizika. Ulaganja su obično male veličine te se često razmatraju samo u okviru periodičnih projekata obnove. U slučaju tržišta najma, poticaji mogu biti raspodijeljeni među vlasnicima zgrada i unajmljivačima.

- **Ulaganja u digitalno gospodarstvo:** ulaganja u fizičku digitalnu infrastrukturu ključna su kako bi EU, koji je potaknut širenjem digitalnog gospodarstva, mogao iskoristiti val inovacija i ostati konkurentan. No znatna uska grla priječe ulaganja. Troškovi izgradnje širokopojasnih mreža izrazito visokog kapaciteta u slabije naseljenim područjima visoki su i ponekad komercijalno neodrživi. Direktiva 2014/61/EU, kojom se nastoji doprinijeti smanjenju tih troškova, u većini država članica još nije u potpunosti prenesena u nacionalno zakonodavstvo niti se provodi. Brži i učinkovitiji administrativni postupci isto tako bi doprinijeli smanjenju troškova. Tržišta često djeluju u nacionalnim okvirima što čini troškove trajno visokima i može omesti ostvarivanje ekonomije razmjera. Nesigurnost u pogledu kratkoročnog razvoja broja novih korisnika širokopojasnih mreža vrlo visokog kapaciteta povlači sa sobom nisku razinu očekivane zarade u usporedbi s troškovima ulaganja i time koči ulaganja. U nekim zemljama postoje i druge prepreke koje se ne odnose na fizičku infrastrukturu, kao što su nedostatak povjerenja u sigurnost digitalnih sustava i nedostatne digitalne vještine među dijelovima stanovništva.
- **Primjena javno-privatnih partnerstava (JPP):** Odgovarajuća primjena javno-privatnih partnerstava može pospješiti posebne vrste ulaganja i osigurati alternativan način isporuke javnih dobara i usluga. No kao dugoročne ugovorne obveze ona iziskuju snažnu i stabilnu predanost partnera iz javnog i privatnog sektora te su potencijalni izvor rizika za javne financije. Njihovu primjenu često ometaju nepovoljni okvirni uvjeti, uključujući nedostatak administrativnih resursa, nestabilan i neučinkovit regulatorni okvir i nedostatak političke volje za dugoročna ulaganja. U određenim okolnostima financijskim sredstvima EU-a može se doprinijeti financiranju JPP-ova te bi se nedavnim promjenama propisa trebalo olakšati kombiniranje financijskih sredstava EU-a i javno-privatnih partnerstva.
- **Okviri za postupanje u slučaju nesolventnosti:** Okviri za postupanje u slučaju nesolventnosti koji dobro djeluju korisni su za gospodarski rast i financijsku stabilnost. Jasnim pravilima za prekogranične postupke mogu se pospješiti prekogranična ulaganja, kao i smanjiti razlike među zemljama u pogledu sustava za postupanje u slučaju nesolventnosti. Mehanizmi koji se primjenjuju u slučaju nesolventnosti znatno se razlikuju diljem EU-a, pri čemu razlike postoje u pogledu trajanja i troška postupaka, predvidljivosti njihova ishoda i transparentnosti, razmjeru u kojem se poduzetnicima i potrošačima omogućuje novi početak te mogućnosti za restrukturiranje duga.

- Znatna uska grla koja nastaju zbog neučinkovitih okvira za postupanje u slučaju nesolventnosti mogu se ogledati u niskim stopama naplate za imatelje tražbina, uključujući osigurane vjerovnike, mogućoj primjeni prioritetnog rangiranja vjerovnika te nedostatku učinkovitih i djelotvornih postupaka restrukturiranja. Odgovarajuće prateće politike kojima bi se doprinijelo iskorištavanju dobiti koje proizlaze iz učinkovitih okvira za postupanje u slučaju nesolventnosti uključuju rješavanje loših kredita, među ostalim putem uspostave sekundarnog tržišta, na nacionalnoj razini, i odgovarajuće porezne i bonitetne politike kako bi se osiguralo stvarno smanjivanje tereta lošeg duga.
- I dalje postoji znatan potencijal za daljnje promicanje **sinergija i komplementarnosti među financijskim instrumentima EU-a** u svrhu potpore kombiniranju financijskih sredstava za infrastrukturne projekte. Regulatorna složenost i administrativna uska grla za uporabu financijskih sredstava EU-a mogu se smanjiti putem ključnih načela pojednostavnjenja i standardizacije procesa, kombiniranja instrumenata i udruživanje sredstava neovisno o njihovu podrijetlu.

Vijeće UVAŽAVA uska grla kojima se priječe ulaganja koja su utvrđena u okviru spomenutog rada, POZIVA Komisiju da te nalaze uzme u obzir u sljedećem nacrtu preporuka u okviru europskog semestra te POZIVA države članice na punu provedbu preporuka za 2016. za pojedine države članice, a koje su izdane u okviru europskog semestra, posebice onih preporuka u kojima se utvrđuju uska grla kojima se priječe ulaganja.

Vijeće ISTIČE potrebu da se nastavi rad na utvrđivanju zapreka ulaganjima te POZIVA Odbor za ekonomsku politiku da nastavi svoj tematski rad na utvrđivanju daljnjih uskih grla kojima se priječe ulaganja te najboljih praksi u pogledu politika za njihovo rješavanje. Vijeće, nadalje, POZIVA Europsku investicijsku banku da rad Odbora za ekonomsku politiku upotpuni nalazima o utvrđenim preprekama i uskim grlima kojima se priječe ulaganja koje je utvrdila provedbom tržišnih aktivnosti, posebice u okviru Plana ulaganja za Europu.